

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/155/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4106222852
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4106222852.17

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobkyne: P. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., S. 6, zast. JUDr. Ivetou Lenčేశovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 28, proti žalovaným: 1. V. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., W. XX, 2. Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., W. XX, obaja zastúpení Advokátska kancelária BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 2. novembra 2016 č. k. 12C/240/2006-800 v spojení s opravným uznesením zo dňa 15. februára 2019 č. k. 12C/240/2006-894 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie priznal žalobkyňi náhradu trov konania v plnej výške. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 255 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a uviedol, že rozsudkom zo dňa 04. 11. 2015 č. k. 12C/240/2006-718 určil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, Nz 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. N., odčlenených z pôvodných pozemno-knižných parciel č. 88/2, č. 92/2, č. 93/2, č. 97/3, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 49, pozemno-knižných parciel č. 90 a č. 92/1, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 1325 a pozemno-knižnej parcely č. 263 vedenej ako neknihovaný majetok, geometrickým plánom č. 346/98 ako parc. č. 236/10- ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 224 m² aktuálne vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/1 zapísaným na LV č. XXXX, parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 137 m². O trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 30. 06. 2016 č. k. 9Co/40/2016-773 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Dospel k záveru, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, keďže žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, z ktorého dôvodu má žalobkyňa právo na náhradu trov konania proti neúspešnej strane. Záverom uviedol, že v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu.

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania im náhrady trov konania vo výške 80% z vynaložených trov, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietali, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na skutkový stav danej veci uviedli, že žalobkyňa sa podanou žalobou zo dňa 26. 10. 2006 domáhala

určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pričom po takmer deviatich rokoch prebiehajúceho súdneho konania s uvedeným predmetom sporu následne podala návrh na zmenu žalobného návrhu, ktorému súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11. 08. 2015 vyhovel. Následne súd konal a rozhodoval o tom, že neboli splnené podmienky na vydanie Notárskej zápisnice, pričom súd prvej inštancie vo veci rozhodol necelé tri mesiace po pripustení zmeny žalobného návrhu. Súd prvej inštancie tak počas deviatich rokov viedol súdne konanie a vykonával dokazovanie vo vzťahu k úplne inej otázke, než o akej následne rozhodol, a to za stáleho narastania trov vynaložených na priebeh súdneho konania. Vytkli súdu prvej inštancie opomenutie aplikácie ustanovenia § 251 CSP, ktoré trovy súdneho konania za každých okolností charakterizuje ako výdavky účelne vynaložené a odôvodnené. Súd prvej inštancie tak vôbec neposúdil, či boli trovy vynaložené počas priebehu súdneho konania účelne. Za neakceptovateľné označili, aby ako žalovaní boli zaviazaní na náhradu trov konania za celé súdne konanie trvajúce desať rokov, ak súd bez ich pričinenia deväť rokov pojednával o inej právnej otázke, než o akej následne rozhodol a týchto deväť rokov bolo z pohľadu žalobkyne neodôvodnených, pretože ak by zotrvala na pôvodnom žalobnom návrhu, jej žaloba by bola zamietnutá pre nedostatok práva. Mali za to, že v nadväznosti na dĺžku trvania súdneho konania od jeho začatia až do vydania rozhodnutia o odvolaní, trovy konania za predmetné obdobie predstavujú približne 90% všetkých trov vynaložených počas súdneho konania. Zdôraznili, že žalobkyňa sama najskôr podala žalobu o určenie vlastníckeho práva a až o deväť rokov takto podaný návrh zmenila na určenie, že neboli splnené podmienky na vydanie Notárskej zápisnice. Žalobkyňa tak procesne zavinila vznik 90% trov za celé súdne konanie, keďže mohla priamo podať žalobu o určenie, že neboli splnené podmienky na vydanie Notárskej zápisnice bez toho, aby najskôr deväť rokov prebiehalo konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Podľa ich názoru mal súd prvej inštancie trovy súdneho konania najskôr všeobecne posúdiť v súlade s ustanovením § 251 CSP a po prijatí právneho záveru o neúčelnosti a neodôvodnenosti vynaložených trov konania mal vo veci aplikovať ustanovenie § 256 ods. 2 CSP a žalobkyni priznať náhradu trov konania iba do výšky 10% vynaložených trov a vo zvyšku jej uložiť povinnosť nahradiť trovy konania žalovaným.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných v 1. a 2. rade uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Mala za to, že súd prvej inštancie by v zmysle ustanovenia § 143 ods. 1 CSP nemohol pripustiť zmenu žaloby, ak by výsledky konania vedeného do okamihu, kedy o tejto zmene rozhoduje, nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Konanie vedené do okamihu pripustenia zmeny žaloby považovala za účelné aj z toho dôvodu, že po zmene žaloby už nebolo vykonané žiadne dokazovanie a odôvodnenie právoplatného rozhodnutia bolo založené na vyhodnotení dôkazov vykonaných na hlavných pojednávaniach, ktoré predchádzali okamihu, kedy došlo k zmene žaloby. Zdôraznila, že už dňa 14. 07. 2009 podala návrh na zmenu žalobného návrhu tak, aby súd rozhodoval o tom, že žalovaní nespĺnili podmienky vydržania, pričom túto zmenu dňa 28. 07. 2009 súd prvej inštancie uznesením sp. zn. 12C/240/2006-269 nepripustil a následne dňa 15. 02. 2010 bol vyhlásený rozsudok sp. zn. 12C/240/2006-317, ktorým bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Uvedený rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. 03. 2011 sp. zn. 9Co/194/2010-371 zrušený pre nesprávny procesný postup. Následne Okresný súd Nitra vydal uznesenie o pripustení zmeny žalobného návrhu, avšak ku dňu 10. 06. 2009, t. j. v jeho verzii pred návrhom na jeho zmenu zo dňa 14. 07. 2009. Dňa 18. 01. 2013 bol z jej strany podaný návrh na zmenu žalobného návrhu opäť v znení, že žalovaní nespĺnili podmienky na vydržanie, avšak o tomto súd prvej inštancie opätovne rozhodol tak, že ho dňa 27. 05. 2013 zamietol a zmenu žalobného návrhu nepripustil. Súd prvej inštancie dňa 14. 10. 2013 vyhlásil rozsudok, ktorým znova žalobu v celom rozsahu zamietol, pričom tento rozsudok bol Krajským súdom v Nitre uznesením zo dňa 19. 06. 2014 č. k. 9Co/434/2013-635 zrušený z dôvodu, že bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom. Dňa 27. 07. 2015 podala návrh na zmenu žalobného návrhu opätovne v znení, že žalovaní nespĺnili podmienky na vydržanie a dňa 11. 08. 2015 súd prvej inštancie uznesením č. k. 12C/240/2006-706 pripustil jeho navrhovanú zmenu a dňa 04. 11. 2015 vyhlásil rozsudok č. k. 12C/240/2006-718, ktorým žalobe vyhovel a určil, že žalovaní nespĺnili podmienky na vydržanie vlastníckeho práva, pričom rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 06. 2016 č. k. 9Co/40/2016-773. Od roku 2009 sa tak už domáhala zmeny žaloby v znení, v akom jej bolo v podstate v konečnom dôsledku vyhovené, a preto jej nemôže byť na ťarchu procesný postup súdu prvej inštancie a už vôbec nemožno konštatovať, že by svojim postupom zavinila vznik neúčelných trov konania. Za nejasné označila percentuálne vyčíslenie trov konania zo strany žalovaných, ktoré mala podľa ich názoru zavinieť a ktoré by jej nemali byť priznané podľa § 256 ods. 2 CSP. Odvolanie žalovaných považovala za nedôvodné.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaných v 1. a 2. rade (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa pôvodne žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 16. 11. 2006 domáhala určenia, že žalovaný J. V. W. stráca postavenie oprávneného držiteľa pozemku parc. KN č. 236/11 (PKN 93/2) v kat. úz. N. a žalobcovia Z. M., rod. M. v podiele 7/10, P. V. v 1/10, J. V. v 1/10 a V. V. v 1/10 získavajú nárok na uplatnenie vlastníckeho práva k pozemku parc. KN 236/11 v kat. úz. N.. Písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 27. 09. 2007 žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v kat. úz. N., zapísanej na LV č. XXXX ako parc. č. 236/10- ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatné plochy o výmere 224 m² je navrhovateľka v 1. rade (P. V.) v podiele 1/10 k celku, navrhovateľka v 2. rade (Z. M.) v podiele 7/10 k celku, navrhovateľ v 3. rade (J. V.) v podiele 1/10 k celku a navrhovateľ v 4. rade (V. V.) v podiele 1/10 k celku. V písomnom podaní, doručenom súdu prvej inštancie dňa 13. 06. 2008 žalobkyňa žiadala zmeniť žalobný návrh. Písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 15. 07. 2009 žalobkyňa opätovne podala návrh na zmenu petitu tak, že žiadala, aby súd určil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie notárskeho osvedčenia č. N 323/98, NZ 322/98 o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parc. č. 236/10 ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 ostatné plochy o výmere 224 m² a parc. č. 259/3 záhrady o výmere 4 m² zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. N. a vlastnícke právo k nim im nevzniklo, ďalej učil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie notárskeho osvedčenia č. N 323/98, NZ 322/98 o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parc. č. 259/2 záhrady o výmere 47 m² v súčasnosti zlúčenej do parc. č. 260 zastavané plochy a nádvoria o výmere 267 m² zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. N. a vlastnícke právo k nej im nevzniklo a určil, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v kat. úz. N., zapísanej na LV č. XXXX ako parc. č. 236/1 ostatné plochy o výmere 4.689 m² a parc. č. 259/3 záhrady o výmere 4 m² zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. N. a parc. č. 259/2 záhrady o výmere 47 m² v súčasnosti zlúčenej do parc. č. 260 zastavené plochy a nádvoria o výmere 267 m² zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. N. je žalobkyňa v 1. rade (P. V.) v podiele 1/10 k celku, žalobkyňa v 2. rade (Z. M.) v podiele 7/10 k celku, žalobca v 3. rade (J. V.) v podiele 1/10 k celku a žalobca v 4. rade (V. V.) v podiele 1/10 k celku, vlastníkom parc. č. 236/10 ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 ostatné plochy o výmere 224 m² je Slovenská republika v správe Slovenský pozemkový fond. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 28. 07. 2009 č. k. 12C/240/2006-269 návrh na pripustenie zmeny návrhu na začatie konania zamietol. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 15. 02. 2010 č. k. 12C/240/2006-317, v spojení s opravným uznesením zo dňa 20. 04. 2010 č. k. 12C/240/2006-324 návrh navrhovateľky zamietol a navrhovateľom v 1. až 4. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania vo výške 8.367,57 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a odporcovi v 3. rade náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31. marca 2011 č. k. 9Co/194/2010-371 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 17. 10. 2011 č. k. 12C/240/2006-419 konanie v časti návrhu navrhovateľky v 2. rade a navrhovateľa v 4. rade zastavil. Odporcom v 1. až 3 rade nepriznal voči navrhovateľke v 2. rade náhradu trov konania. Písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 18. 01. 2013 žalobkyňa žiadala zmenu žalobného návrhu tak, že súd určí, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, NZ 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísaných na LV č. XXXX ako parcela č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m², parc. č. 236/11- ostatná plocha o výmere 224 m². Následne písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 23. 07. 2013 žalobkyňa žiadala zmeniť žalobný návrh tak, že súd určí, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape pod parc. č. 236/10- ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatné plochy o výmere 137 m², a to v podiele 9/10 k celku. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 19. 08. 2013 č. k. 12C/240/2006-575 konanie voči odporcovi v 3. rade zastavil a nepriznal mu náhradu trov konania. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 23. 09. 2013 pripustil zmenu návrhu. Následne súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 14. 10. 2013 č. k. 12C/240/2006-588 návrh zamietol a o trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 19. 06. 2014 č. k. 9Co/434/2013-635 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne žalobkyňa písomným

podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 27. 07. 2015 požiadala o zmenu žalobného návrhu tak, aby súd určil, že odporcovia v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, Nz 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. N., odčlenených z pôvodných pozemno-knižných parciel č. 88/2, č. 92/2, č. 93/2, č. 97/3, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 49, pozemno-knižných parciel č. 90 a č. 92/1, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 1325 a pozemno-knižnej parcely č. 263 vedenej ako neknihovaný majetok, geometrickým plánom č. 346/98 ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatná plocha o výmere 224 m² aktuálne vo vlastníctve odporcov v 1. a 2. rade so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/1 zapísaným na LV č. XXXX, parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 236/10- ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatná plocha o výmere 137 m². V nadväznosti na to súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11. 08. 2015 č. k. 12C/240/2006-706 pripustil zmenu návrhu na začatie konania. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 04. 11. 2015 č. k. 12C/240/2006-718 určil, že odporcovia v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, Nz 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. N., odčlenených z pôvodných pozemno-knižných parciel č. 88/2, č. 92/2, č. 93/2, č. 97/3, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 49, pozemno-knižných parciel č. 90 a č. 92/1, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 1325 a pozemno-knižnej parcely č. 263 vedenej ako neknihovaný majetok, geometrickým plánom č. 346/98 ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 224 m² aktuálne vo vlastníctve odporcov v 1. a 2. rade so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/1 zapísaným na LV č. XXXX, parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatná plocha o výmere 137 m². O trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Voči tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 30. 06. 2016 č. k. 9Co/40/2016-773 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnej výške.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

8. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

9. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

10. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Náhrada trov konania plní vo vzťahu k sporovým stranám tri základné funkcie. Predovšetkým ide o funkciu kompenzačnú, ktorá vyplýva už zo skutočnosti, že trovy konania sa strane nahrádzajú. Ide o prejav tradičného princípu, podľa ktorému tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Súčasne možno pri náhrade trov konania vnímať aj prvky preventívnej funkcie, keďže nevyhnutnosť vzniku trov každého sporového konania do určitej miery preventívne pôsobí proti svojvoľnému a šikanóznemu uplatňovaniu alebo bráneniu domnelých subjektívnych práv na súde. Za trovy konania môžu byť považované iba také výdavky, ktoré sú preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené, ak vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Medzi konkrétnym výdavkom a legitímnym procesným cieľom musí byť priamy vzťah odôvodnenosti, tzn. výdavok bol vyvolaný a následne vynaložený z dôvodu, ktorý možno objektívne považovať za nevyhnutnosť alebo za všeobecne akceptovateľnú potrebu v súvislosti s vedením sporu.

12. Vychádzajúc z dikcie zákona § 255 CSP je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Podstata povinnosti hradiť trovy konania spočíva v tom, že súd zaviazá

jednu stranu konania nahradiť druhej strane konania (protistrane) buď celkom, alebo sčasti trov konania, ktoré v priebehu konania táto druhá strana už zaplatila. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov. Zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 CSP ako základné kritérium priznania náhrady trov konania, pričom „úspech vo veci“ súd vždy skúma, čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore, pričom plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

13. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto nároku (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 147/2008). Zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane náhradu tých trov konania, ktoré účelne vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/04).

14. Porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej, t. j. rozsudkom zo dňa 04. 11. 2015 č. k. 12C/240/2006-718 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 06. 2016 č. k. 9Co/40/2016-773, ktoré rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 10. 2018 sp. zn. 6 Cdo 48/2017 (dovolanie žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 06. 2016 sp. zn. 9Co/40/2016 bolo odmietnuté a žalovaným v 1. a 2. rade bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania), odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa mala v konaní plný úspech. Tento bol vo vzťahu k predmetu sporu (o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam) daný tým, že rozsudkom vo veci samej súd určil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovskej N 322/98, Nz 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. N. odčlenených z pôvodných pozemno-knižných parciel č. 88/2, č. 92/2, č. 93/2, č. 97/3, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 49, pozemno-knižných parciel č. 90 a č. 92/1, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 1325 a pozemno-knižnej parcely č. 263 vedenej ako neknižovaný majetok, geometrickým plánom č. 346/98 ako parc. č. 236/10- ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatná plocha o výmere 224 m² aktuálne vo vlastníctve odporcov v 1. a 2. rade so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/1 zapísaným na LV č. XXXX, parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 236/10- ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11- ostatná plocha o výmere 137 m². Odvolací súd, reagujúc na námietku žalovaných v 1. a 2. rade vo svojom odvolaní, že súd prvej inštancie počas deviatich rokov viedol súdne konanie a vykonával dokazovanie vo vzťahu k úplne inej právnej otázke, než o akej rozhodol, a to za stáleho narastania trov vynaložených na priebeh súdneho konania, uvádza, že vychádzajúc zo skutkového stavu v danej právnej veci je nesporné, že návrh žalobkyne bol v priebehu konania viac krát menený, žalobkyňa v konaní zastupovali traja právní zástupcovia, ustanovení jej súdom. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že zmena žaloby je prejavom dispozičnej zásady, typická pre sporové konanie a umožňuje strane, aby modifikovala svoj žalobný návrh a to až do momentu vyhlásenia rozsudku vo veci samej. V tomto smere odvolací súd poukazuje i na závery uvedené v uznesení Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. 06. 2014 č. k. 9Co/434/2013-635, v ktorom sa odvolací súd podrobne zaoberal navrhovanou zmenou žalobného petitu, pričom dospel k záveru, že výsledky vykonaného dokazovania boli podkladom pre rozhodnutie o zmenenom návrhu, ktorý napokon aj súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11. 08. 2015 č. k. 12C/240/2006-706 pripustil, pričom predmetné uznesenie odvolacieho súdu bolo predmetom sťažnosti pred Ústavným súdom SR, ktorý rozhodol dňa 04. 03. 2015 č. k. III. ÚS 87/2015-18 tak, že sťažnosť žalovaných v 1. a 2. rade ako neprípustnú odmietol. Pripustením zmeny žaloby súd v podstate akceptoval výsledky doterajšieho konania, ktoré boli následne podkladom pre konanie o zmenenej žalobe. Takýto procesný postup je plne súladný s ustálenou rozhodovacou praxou, a preto nie je možné, vzhľadom i na skutkový stav danej veci, prisvedčiť argumentácii žalovaných v 1. a 2. rade, že žalobkyňa svojim postupom zavinila vznik neúčelných trov konania. Pokiaľ ide o namietanú neúčelnosť

trov konania, odvolací súd uvádza, že rozhodovanie o trovách konania v civilných sporoch má dve roviny, a to roviny rozhodovania o „nároku“ na náhradu trov konania vo veci úspešného alebo pomerne (čiastočne) úspešného účastníka konania a roviny rozhodovania o konkrétnej „výške“ priznaného nároku na náhradu účelne vynaložených trov konania na účely uplatnenia alebo bránenia svojho práva. V danom prípade súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol o nároku na náhradu trov konania, zohľadňujúc pomer úspechu vo veci v intenciách ust. § 255 ods. 1 CSP, pričom o konkrétnej výške, resp. sume priznaného nároku bude rozhodovať v druhej rovine rozhodovania, kde sa bude zaoberať účelnosťou vynaložených trov konania uplatnených žalobkyňou. Uvedené vyplýva i zo záverov nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 08. 11. 2017 sp. zn. I. ÚS 457/2017, v zmysle ktorých percentuálne vyjadrenie pomeru úspechu účastníka konania na predmete sporu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nemožno automaticky stotožňovať s percentuálnym vyjadrením konkrétnej výšky priznaného nároku. Rozhodovanie o náhrade trov konania je totiž integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku, a teda je výlučne vecou súdu, aby posudzoval úspech procesných strán v súdnom konaní, ako aj účelnosť vynaložených trov, rešpektujúc všeobecný princíp, že možno priznať náhradu iba tých trov, ktoré boli potrebné na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Posudzovaním miery úspešnosti v spore vo vzťahu k predmetu konania je tak nesporné, že žalobkyňa mala v konaní plný úspech. Odvolací súd, prihliadajúc i na princíp právnej istoty vymedzený v článku 2 ods. 1, 2 CSP, posudzujúc charakter uplatňovaného nároku žalobkyne, ako i mieru úspechu žalobkyne vo veci samej dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, t. j. v plnej výške.

15. Z vyššie uvedených dôvodov, ako i citovanej právnej úpravy preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že v konaní úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).